

Kortet kom hjem

Steno Museet har i 2022 overdraget et unikt og næsten 100 år gammelt grønlandsk kort af sælskind og drivtømmer til Grønlands Nationalmuseum. Det er første gang, museet har gennemført en repatriering, som det hedder på museumsprog.

I forlængelse af særudstillingen *Fra land til kort* i 2004 gennemførte Steno Museet i 2005 en omfattende indsamling af kort, tryk-

plader og -sten, geodætiske måleinstrumenter og meget andet udstyr fra det daværende Kort- og Matrikelstyrelsen. (Se "Donation fra Kort og Matrikelstyrelsen", *Stenomusen* 33, 5-8)

Silas Sandgrens skindkort
Blandt de hundredvis af spændende genstande var der et meget specielt kort over øgruppen Kronprinsens Ejland/Imerissut i Diskobugten på vestkysten af Grønland. Det specielle

bestod i, at kortet, som blev fremstillet af fangeren Silas Sandgren i 1925, var udført af drivtømmerstykker, som var udskåret og syet fast på et sælskind.

Der er ingen, der rigtig ved, hvordan eller hvorfor kortet i sin tid havnede hos Kort- og Matrikelstyrelsen, men tidligere direktør for Steno Museet Kurt Møller Pedersen har set nærmere på kortets baggrund. Han har fundet oplysninger om Silas Sandgren og opdaget,

at Sandgren har lavet et lignende kort, som befinder sig i Library of Congress i Washington. (Se "Geografiske kort af drivtømmer", *Grønlandsk kultur- og samfundsforskning 2015-17*, 79-98)

Disse to kort er angiveligt de eneste af deres art i verden. I Østgrønland er der dog fundet enkelte eksemplere på forarbejdede drivtømmerstykker, hvis udskæringer svarer til kystlinjen nord for bygden Sermiligaaq nær Ammassalik. Men det er usikkert, om der har

været en egentlig tradition for at fremstille sådanne trækort.

Hjem til Grønland

Uanset om Sandgrens kort er udtryk for en tradition eller ej, har direktør Daniel Thorleifson ved Grønlands Nationalmuseum længe arbejdet for at få kortet hjem til Grønland og placeret på nationalmuseet i Nuuk. I flere år har det været umuligt af økonomiske årsager. Men i 2022 lykkedes det endelig at finde penge til konservering og transport.

Så i september 2022 fik vi besøg af museumsinspektør ved Grønlands Nationalmuseum Aviåja Rosing Jakobsen og konservator Anne Lisbeth Schmidt fra Nationalmuseet, som begejstret besøgtede og pakket det kortet. Derefter kom kortet med til København til konservering som første stop på rejsen tilbage til Grønland.

Dejligt at vide, at kortet fremover kan blive udstillet i Nuuk, hvor det retteligen hører hjemme.

Hans Buhl

*Konservator Anne Lisbeth Schmidt fra Nationalmuseet og museumsinspektør Aviåja Rosing Jakobsen fra Grønlands Nationalmuseum var meget optaget af Silas Sandgrens næsten hundrede år gamle skindkort.
Foto: Hans Buhl.*